

Samlet saksframstilling

Arkivsak: 14/2108-4
Arknr.: 010 &13

Saksbehandler: Tove Næs

BEHANDLING:
Valgstyret

SAKNR.
6/14

DATO
27.08.2014

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN OG VALGFORSKRIFTEN

Forslag til vedtak:

1. Ski kommune tiltrer de foreslåtte endringer i valglov og forskrift til valglov.
2. Ski kommune anbefaler ikke å endre tilspunkt for når forhåndstemmer må være ankommet valgstyret.
3. Ski kommune anbefaler at departementet utformer forskrifter vedrørende forsendelse av forhåndsstemmer med sikte på å begrense forsinkede stemmer.
4. Ski kommune anbefaler at departementet vurderer elektronisk løsning for registrering av for sent ankomne forhåndsstemmer.
5. Valgstyret behandler for sent ankomne forhåndsstemmer i egen sak. Disse oppbevares deretter uåpnet ut valgperioden.

Ingress/hovedbudskap:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet, heretter benevnt som departementet, har sendt forslag til enkelte endringer i valgloven og valgforskriften på høring. I høringsnotatet gjennomgås også evaluering av stortingsvalget i 2013.

Saksopplysninger

Departementet har evaluert valget i kommuner og fylkeskommuner. Resultat fra denne evalueringen fremgår av notatets del II. Stortingets fullmaktskomité som har behandlet evalueringen, konkluderer med at valget har vært gjennomført på en god og effektiv måte i kommunene.

Departementet påpeker viktigheten av at det ikke innføres system og regelendringer uten at det er klart behov for det, og understreker at risikoen for feil i kommunene øker med hyppige endringer. Dette fordi valg gjennomføres annet hvert år, og derfor ikke er noen rutineoppgave for kommunene.

Departementet foreslår noen endringer i lov og forskrift hva angår valgkort og produksjon av stemmesedler.

Departementet har ikke foreslått endringer hva angår for sent innkomne forhåndsstemmer, men ber om tilbakemeldinger på de problemstillinger som er omtalt i kap. 15 i høringsnotatet. En eventuell forskriftsendring knyttet til dette vil komme til høring på et senere tidspunkt.

Høringsfrist er 31. oktober.

Vurdering:

Endring i valgloven § 2-3,3. ledd:

Det foreslås at departementet overtar ansvaret for produksjon og utsendelse av valgkort til alle stemmeberettigede som er innført i manntallet i kommunen, og som har bostedsadresse innenriks.

Rådmannens kommentar:

Ordringen med obligatoriske valgkort, som ble innført i 1997, har siden forhåndstemmemottak på Posten opphørte, vært kommunens ansvar både praktisk og økonomisk. Økonomisk bevilgning til dette har kommet via rammetilskuddet til kommunene. Departementet forslår at dette reduseres tilsvarende, fordelt over to år. Kommunens kostnader til dette har ligget på ca. kr. 100 000 (trykking og porto).

Når denne oppgaven nå overføres til departementet, har det sammenheng med at det er departementet som er ansvarlig for manntallet. For kommunen betyr endringen noe mindre arbeid, noe prisbesparing og en forenkling fordi man bl.a. unngår å måtte innhente tilbud på produksjon av valgkort.

Endring i valgloven § 2-9 bokstav c:

Som konsekvens av endringen i § 2-3, presiseres valgstyrets plikt til å gi nødvendig informasjon i forbindelse med produksjon av valgkort, tid og sted for valg mv.

Endring i valgloven § 9-3:

Etter at Statens kartverk har overtatt ansvar for oppdatering av kretsgrenser, er sentral matrikkelmyndighet presisert som rette vedkommende for endring av kretsgrenser.

Endring i valgforskriften § 19 b:

Denne bestemmelsen inneholder bestemmelser om utforming av stemmeseddelen, bl.a. forskutt falsing og informasjon for scanning. Endringen er mer presisering av gjeldende rett og utfylling av det ansvar som kommunene allerede har i denne sammenheng.

Rådmannens kommentar:

De øvrige forslåtte endringene i valgloven §§ 2-9 og 9-3 og forskriften § 19b, har ingen praktiske eller økonomiske konsekvenser for kommunene.

Ved stortingsvalget i 2013 kom 1 653 forhåndstemmer for sent frem til rett valgstyre på landsbasis, dvs. innen kl 2100 på valgdagen. Disse ble følgelig forkastet. Valgsystemet har ingen funksjon for registrering av disse. Stortingets fullmaktskomité påker denne svakheten, og har bedt departementet etablere rutiner for å registrere også disse. Komiteen ber også om at det stilles strengere krav til forsendelse av forhåndsstemmer.

Det har vært vurdert forskjellige tiltak for å unngå at stemmer kommer for sent frem til å telle med i valgoppgjøret. Tiden for forhåndstemming innenriks ble foreslått forkortet, men dette ble ikke vedtatt. For utenriksstemmer er det allerede forkortet frist. Et krav om forsendelse som A-post er fastsatt i forskrift.

Departementet forslår ikke å begrense perioden for forhåndsstemmer, men vurderer å endre fristen for når stemmene må være mottatt av valgstyret fra valgdagen kl 2100 til tirsdagen(dagen etter) kl 1600.

Dette vil forsinke opptellingen og endelig valgoppgjør noe, samtidig som dette nok ikke vil fjerne problemet med for sent ankomne forhåndsstemmer helt. Det vil heller ikke være mulig å få sendt feilsendte forhåndsstemmer slik at de er mottatt av rett valgstyret innen kl 16 dagen etter valgdagen.

Fremfor en endring i tidspunkt for når forhåndsstemmer må være mottatt, anbefaler rådmannen heller at man forskriftsfester rutiner som kan forhindre forsinkelser og feilsendinger.

Departementet har foreslått egne forsendelseskonvolutter fremfor vinduskonvolutter med valgkort oppi der adressefelt kan forskyve seg. I tillegg vurderes det å forskriftsfeste at forhåndsstemmer skal sendes hver dag i de to siste ukene før valget.

Samtidig sier valgloven § 8-1,3 at det er velger selv som er ansvarlig for å avgi forhåndstemme på et tidspunkt som gjør at den kommer frem i tide.

Rådmannen tiltrer dette og nevner samtidig at Ski kommune bruker egne samlekvolutter som sendes forløpende gjennom hele forhåndstemmeperioden. De to siste ukene, hver dag.

I Ski kommune mottar vi et mindre antall forsinkede stemmer ved hvert valg, 3-5 stk. Dette er særlig utenriksstemmer som ikke har nådd frem. Disse oppbevares uåpnet over valgperioden.

Frem til departementet finner elektroniske løsninger for registrering av for sent ankomne forhåndsstemmer, anbefaler rådmannen at det lages en egen valgstyresak for disse der valgstyret formelt forkaster dem, for så å oppbevare dem uåpnet ut valgperioden.

Økonomiske konsekvenser:

Reduksjon i rammetilskudd på ca. kr. 100 000 fordelt på to år. Samtidig antas kommunens utgifter å reduseres tilsvarende.

Konsekvenser for bærekraftig utvikling:

ingen

Ski, 01.08.2014

Audun Fiskvik
rådmann

Kjell Sæther
Kommunalsjef

Vedlegg som følger saken:

- a)høringsbrev
- b)høringsnotat

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Valgstyrets behandling 27.08.2014:

Vedtak:

Forslag til ble enstemmig vedtatt.

Valgstyrets vedtak er:

1. Ski kommune tiltrer de foreslåtte endringer i valglov og forskrift til valglov.
2. Ski kommune anbefaler ikke å endre tilspunkt for når forhåndstemmer må være ankommet valgstyret.
3. Ski kommune anbefaler at departementet utformer forskrifter vedrørende forsendelse av forhåndsstemmer med sikte på å begrense forsinkede stemmer.
4. Ski kommune anbefaler at departementet vurderer elektronisk løsning for registrering av for sent ankomne forhåndsstemmer.
5. Valgstyret behandler for sent ankomne forhåndsstemmer i egen sak. Disse oppbevares deretter uåpnet ut valgperioden.

Utskrift sendt 28.08.2014 til:
Tove Næs